

Uchwała Nr 882.40.2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 6 lutego 2024 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec zarządzenia Wójta Gminy Hrubieszów.

Na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.), art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności zarządzenia nr 5/2024 Wójta Gminy Hrubieszów z dnia 1 lutego 2024 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Hrubieszów, z powodu naruszenia art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

UZASADNIENIE

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie po zbadaniu, doręczonego 1 lutego 2024 r. zarządzenia, o którym mowa w sentencji, stwierdziło, że zostało ono podjęte z istotnym naruszeniem prawa.

Badanym zarządzeniem dokonano zmian polegających na dostosowaniu wykazanych w 2024 r. kwot dochodów bieżących i majątkowych, do wielkości zaplanowanych w uchwale budżetowej na 2024 r. W wyniku wprowadzonych zarządzeniem zmian, jak również dokonanej uchwałą Rady Gminy z 26 stycznia br. aktualizacji przewidywanego wykonania roku 2023, w latach 2025 i 2026 nie została zachowana relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.). Wskaźnik obsługi zadłużenia dla roku 2025 wynoszący 4,37% przekracza dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia ustalony na poziomie 3,59% o 0,78 punktu procentowego, natomiast dla roku 2026 wskaźnik obsługi zadłużenia wynoszący 4,75% przekracza dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia ustalony na poziomie 4,21% o 0,54 punktu procentowego. Relacja w tych latach nie jest spełniona również w oparciu o plan roku 2023, wg stanu na III kwartał.

Zgodnie z brzmieniem art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym, relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłaty zadłużenia wraz z kosztami obsługi do planowanych dochodów bieżących budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lub siedmiu lat (w zależności od dokonanej wcześniej wyboru) relacji jej dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, obliczoną według wskazanego w tym przepisie

wzoru. Relacja ta polega na odniesieniu wyliczonego dla każdego roku wskaźnika spłaty zadłużenia wraz z kosztami obsługi do dopuszczalnego wskaźnika tej spłaty.

W odniesieniu do roku 2025 niezachowanie opisanej wyżej relacji – z uwagi na art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z2022 r., poz. 1964) – jest dopuszczalne.

Natomiast przekroczenie dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia w roku 2026, narusza - zdaniem Kolegium RIO - w sposób istotny art. 243ust. 1 ufp. Zaplanowane na 2026 r. rozchody z tytułu spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek, wykupu papierów wartościowych (1.440.925 zł) oraz wydatki na obsługę długu (540 tys. zł) przy zaplanowanych dochodach bieżących pomniejszonych o dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące (41.661.586 zł) skutkują wskaźnikiem spłaty i obsługi zadłużenia na poziomie 4,75%. Natomiast wyliczony w oparciu o siedmioletni okres bazowy (lata 2019-2025) dopuszczalny limit spłaty zobowiązań wynosi 4,21% (wg planu na III kwartał roku 2023 wskaźnik wynosi 3,41%). Tym samym poziom spłat zobowiązań kredytowych wraz z odsetkami zaplanowany na 2026 r. przekracza dopuszczalny poziom tej spłaty ustalony dla gminy Hrubieszów na 2026 r.

Wieloletnia prognoza finansowa obejmuje kluczowe założenia budżetowe dla poszczególnych lat objętych prognozą. Muszą one respektować wszystkie reguły dotyczące budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym relacje, o których mowa w art. 242-244 ufp. Przyjęte przez jednostkę założenia dotyczące budżetów lat przyszłych winny pozwalać na uchwalenie ich w zgodzie z wymaganiami stawianymi uchwałę budżetowej dla każdego roku objętego prognozą. W przypadku gminy Hrubieszów założenia dotyczące roku 2026 nie respektują zasady określonej w art. 243 ust. 1 ufp. Tym samym obowiązująca wieloletnia prognoza finansowa narusza prawo i wymaga dostosowania do ustawowych reguł w zakresie spłaty i obsługi zadłużenia.

Ponadto Kolegium wskazuje, że ze złożonych sprawozdań miesięcznych dotyczących roku 2023 nie wynika, by gmina dysponowała wskazanymi w zarządzeniu kwotami wolnych środków i nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych, w związku z czym niezbędne jest dokonanie korekt w zakresie zaplanowanych przychodów z w/w tytułów, zwłaszcza wobec zaplanowania pokrycia nimi części deficytu roku 2024.

Dodatkowo Kolegium wskazuje, że w przypadku dokonywania zmian w wieloletniej prognozie finansowej należy pamiętać o wynikającym z art. 226 ust. 1 wymogu jej realistyczności. Dlatego też zaplanowane na poszczególne lata kwoty spłat rat kredytów lub wykupu papierów wartościowych winny wynikać z zawartych umów, a ewentualne korekty w tym zakresie – jeśli okazałyby się konieczne – mogą być dokonywane wyłącznie w zgodzie z tymi umowami, po przeprowadzeniu stosownej procedury. Wszelkie działania w tym zakresie winny być – podobnie jak i te związane z ograniczaniem wydatków bieżących – szczegółowo uzasadnione w załączonych do uchwał/zarządzeń zmieniających wieloletnią prognozę finansową objaśnieniach.

Kolegium RIO w Lublinie informuje jednocześnie, że w toku postępowania nadzorczego organy gminy – w terminie do 19 lutego 2024 roku – mogą złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienia bądź dodatkowe informacje mające istotne znaczenie dla sprawy lub – uznając przytoczone wyżej racje prawne – mogą zmienić, w ramach swoich kompetencji ustawowych, kwestionowane

postanowienia wieloletniej prognozy finansowej, dostosowując je do obowiązujących przepisów prawa.

20 lutego 2024 roku, o godz 9:50 w siedzibie RIO w Lublinie, odbędzie się posiedzenie Kolegium RIO, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności zarządzenia, o którym mowa w sentencji.

Przedstawiciel gminy ma prawo uczestniczenia w tym posiedzeniu i przedstawienia stanowiska w sprawie.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Lublinie

Jacek Grządka

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Hrubieszów
2. Rada Gminy Hrubieszów